

Vägledning vid bedömning av behörighet för särskilt arvode enligt 7 och 8 §§ i förordningen (1994:1120) om ersättning för fysioterapi

Innehåll:

1. Inledning
2. Bedömningsprinciper och vägledning vid bedömning
 - 2.4 Grundkrav - Teoretisk kompetens
 - 2.5 Grundkrav - Klinisk kompetens
3. Övrigt
4. Ansökan

1. Inledning

- Avsikten med detta dokument är att det ska vara en vägledning vid bedömning av ansökningar om behörighet för särskilt arvode för specifika insatser enligt 7 och 8 §§ i förordningen (1994:1120) om ersättning för fysioterapi (FOF). Utgångspunkten är lagen 1993:1652 om ersättning för fysioterapi (LOF) samt FOF.
- Dokumentet är framtaget av representanter från Fysioterapeuterna, regionerna och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). En revidering av innehållet bör ske i anslutning till eventuella förordningsändringar eller tidigare om behov uppstår.
- Eftersom lagstiftningen inte är tydlig med vilka utbildningar som kan ge behörighet för särskilt arvode har dokumentet tagits fram som en vägledning för bedömningen. Följande principer gäller för detta vägledande dokument:
 - Dokumentet ska inte ses som juridiskt bindande utan ska betraktas och användas som en vägledning för regioner vid bedömning.
 - Dokumentet innebär ingen garanti för att de bedömningskriterier som anges i dokumentet står sig vid en eventuell framtida tvist/process.
- Vägledningen börjar användas som beslutsstöd 1 mars 2025. Tidigare beslut om behörighet för särskilt arvode enligt FOF berörs inte.

- **Ur FOF**

Särskilt arvode

7 § För de särskilt tids- eller kostnadskrävande åtgärder som anges i andra stycket lämnas särskilt arvode med högst xxx kronor för arvodeskategori A och högst xxx kronor för arvodeskategori B. Särskilt arvode lämnas under förutsättning att den tid som går åt för denna åtgärd i direkt kontakt med patienten i genomsnitt överstiger 50 minuter per besök under en kalendermånad för arvodeskategori A och 40 minuter per besök under en kalendermånad för arvodeskategori B.

Särskilt arvode lämnas för specifika insatser till

1. Patienter med psykisk ohälsa eller psykosomatiska problem
2. Patienter med sjukdomar eller skador i andningsorganen eller i cirkulationssystemet
3. Patienter med sjukdomar eller skador i nervsystemet
4. Patienter med smärttillstånd eller funktionshinder på grund av reumatisk sjukdom
5. Patienter med skador eller sjukdomar i rörelsesystemet
6. Barn och ungdomar med funktionshinder eller sjukdom
7. Äldre med åldersrelaterade fysiska eller psykiska funktionshinder

8 § Särskilt arvode enligt 7 § andra stycket lämnas endast till en fysioterapeut med högskoleutbildning om minst 45 högskolepoäng inom för åtgärden adekvat område. Av dessa kan upp till 30 högskolepoäng bytas ut mot längre sammanhållen utbildning av motsvarande omfattning.

Utöver utbildning enligt första stycket krävs yrkeserfarenhet motsvarande minst två års heltidsarbete som fysioterapeut inom för åtgärden adekvat område under de senaste fem åren.

2. Bedömningsprinciper och vägledning vid bedömning

2.1 Att sökande ska inneha svensk legitimation som fysioterapeut följer av lag.

2.2 Följande principer gäller för ansökan:

- Det åligger den sökande att tillse att ansökan är komplett.
- Det åligger den sökande att tillse att dokumentationen är läsbar (dokumentation på annat språk än svenska ska vara översatt till svenska) och att dess autenticitet kan styrkas.
- Det åligger den sökande att motivera hur åberopad teoretisk och klinisk kompetens motsvarar uppställda krav för behörighet inom det sökta området. Om specialistkompetens innehas ska den sökande motivera specialistkompetensen på

motsvarande vis.

2.3 De sju områdena som anges i 7 § för särskilt arvode enligt FOF kan till viss del kopplas samman med specifika specialistkompetensområden för fysioterapeuter enligt förbundet Fysioterapeuternas specialistordning.

I tabellen nedan samt efterföljande text (2.3.1- 2.3.3) ges förslag på hur de sju områdena som anges i 7 § kan kopplas till dessa specialistkompetensområden.

Område enligt 7 §	Specialistkompetensområde för fysioterapeuter enligt Fysioterapeuterna.
1. Patienter med psykisk ohälsa eller psykosomatiska problem	Mental hälsa
2. Patienter med sjukdomar eller skador i andningsorganen eller i cirkulationssystemet	Hjärta och kärl, Respiration
3. Patienter med sjukdomar eller skador i nervsystemet	Neurologi
4. Patienter med smärttillstånd eller funktionshinder på grund av reumatisk sjukdom	Reumatologi, Smärta och smärtrehabilitering, Ortopedisk manuell terapi (OMT), Ortopedi
5. Patienter med skador eller sjukdomar i rörelsesystemet	Ortopedi, Ortopedisk manuell terapi (OMT), Smärta och smärtrehabilitering, Fysisk aktivitet och Idrottsmedicin
6. Barn och ungdomar med funktionshinder eller sjukdom	Pediatrik
7. Äldre med åldersrelaterade fysiska eller psykiska funktionshinder	Äldres hälsa

- 2.3.1 Specialistområde primärvård skulle kunna kopplas till ett flertal områden beroende på inriktning och den sökandes motivering.
- 2.3.2 Specialistområdena arbetshälsa och ergonomi, intensivvård, obstetrik, gynekologi och urologi samt onkologi omfattas ej direkt av dessa sju områden, men valda delar kan bli aktuella att bedöma utifrån den sökandes motivering.
- 2.3.3 Specialistområdet veterinärmedicin kan inte användas vid ansökan om behörighet för särskilt arvode.

2.4 Grundkrav – teoretisk kompetens

2.4.1 Enligt 8 § FOF lämnas särskilt arvode enligt FOF 7 § endast till fysioterapeut med minst 45 högskolepoäng (hp) inom för åtgärden adekvat område. Av dessa kan upp till 30 hp bytas ut mot längre sammanhållen utbildning** av motsvarande omfattning.

2.4.2 Det åligger den sökande att i samtliga fall tydligt motivera varför återopad utbildning eller kurs är adekvat för särskilt arvode. Det åligger också den sökande att styrka återopad utbildning genom uppvisande av examensbevis för såväl universitets/högskolekurser som övriga utbildningar/kurser.

2.4.3 Följande alternativ är möjliga för utbyte:

2.4.3.1 minst 45 hp inom för åtgärden adekvat område*,
minst 30 hp på avancerad nivå.
Vetenskapliga kurser motsvarande 7,5–15 hp på avancerad nivå kan inräknas.

eller

2.4.3.2 minst 15 sammanhängande hp inom för åtgärden adekvat område på avancerad nivå samt upp till motsvarande 30 hp övrig högskoleutbildning med tydlig koppling till det sökta området*** varav minst 15 hp på avancerad nivå, vetenskapliga kurser motsvarande 7,5–15 hp på avancerad nivå kan inräknas.

eller

2.4.3.3 minst motsvarande 30 hp längre sammanhållen utbildning** inom för åtgärden adekvat område, minst motsvarande 15 hp på avancerad nivå. Högst motsvarande 7,5 hp får innehas av kurser utan examen. Utöver ovan behövs minst 15 hp vetenskaps- eller forskningsmetodik på avancerad nivå.

* Utbildningar/kurser inom adekvat område avser utbildningar/kurser som har tydlig fysioterapeutisk relevans i relation till sökt område.

**Med längre sammanhållen utbildning avses till exempel en utbildning utanför högskola eller universitet som har avslutats med examen. Det åligger den sökande att uppvisa bevis över godkänd examen. Andelen kurser utan examen begränsas till högst motsvarande 7,5 hp.

*** Med övrig högskoleutbildning med tydlig koppling till det sökta området avses exempelvis vissa behandlingsspecifika kurser och ämnesöverskridande kurser där det i kursplanen beskrivs en nära koppling till området för särskilt arvode.

- 2.4.2 Kurser från utländska universitet kan ingå i ansökan. Det åligger den sökande att i ansökan inkludera en till svenska översatt kursplan, litteraturlista samt studiehandledning. Utöver detta åligger det den sökande att i ansökan inkludera evaluering av adekvat myndighet så att det framgår hur många svenska högskolepoäng den motsvarar, samt låta myndigheten nivåbeskriva utbildningen. Samma krav ställs på utländsk utbildning som svensk med avseende på nivå, poängfördelning, godkänd examen samt att den sökande anger och motiverar koppling till sökt område.
- 2.4.3 Enbart kurser och utbildningar som har genomförts efter grundutbildningen till fysioterapeut beaktas vid bedömning. Kurser som genomförts som en del i att uppfylla kraven på svensk legitimation kan inte åberopas i ansökan om särskilt arvode.
- 2.4.4 En veckas kurs på heltid kan omräknas till att motsvara 1 högskolepoäng.
- 2.4.5 Kurser understigande en vecka som inte ingår i en längre sammanhållen utbildning med godkänd examen, beaktas ej vid bedömning.
- 2.4.6 En magisterexamen motsvarar 60 hp. Om ämnet för det självständiga arbetet/upsatsen (15 hp) har tydlig profil inom den sökta inriktningen kan dessa poäng tillgodoräknas som högskolepoäng *inom för åtgärden adekvat område*. Även övriga kurser inom examen kan tillgodoräknas som högskolepoäng *inom för åtgärden adekvat område* alternativt vetenskap- eller forskningsmetodik på avancerad nivå alternativt *tydlig koppling till området*.
- 2.4.7 En masterexamen motsvarar 120 hp. Om ämnet för det självständiga arbetet/upsatsen (30 hp, alternativt 2 x 15 hp) har tydlig profil inom den sökta inriktningen kan dessa poäng tillgodoräknas som högskolepoäng *inom för åtgärden adekvat område*. Även övriga kurser inom examen kan tillgodoräknas som högskolepoäng *inom för åtgärden adekvat område* alternativt vetenskap- eller forskningsmetodik på avancerad nivå alternativt *tydlig koppling till området*.
- 2.4.8 Ansökan från fysioterapeut som innehar specialistkompetens i fysioterapi utformad av Fysioterapeuterna (enligt specialistordning 1993–2014 alt 2015–2021 alt 2022) handläggs genom att bedömning sker av sökandes motivering till att dennas specialistkompetens är lämpad till just det område som ansökan avser. Specialistområdet tillsammans med motiveringen bedöms sammantaget i varje enskilt fall. Specialistkompetens inom ett specialistområde kan inte ge särskilt arvode inom mer än ett område.

2.5 Grundkrav – klinisk kompetens:

- 2.5.1 Utöver teorikraven krävs yrkeserfarenhet motsvarande minst *två års heltidsarbete som fysioterapeut inom för åtgärden adekvat område under de senaste fem åren*, vilket ska styrkas med till exempel intyg av verksamhetschef.

3. Övrigt

- 3.1 En fysioterapeut kan vara behörig för särskilt arvode inom maximalt två områden. Om fysioterapeuten ansöker om ytterligare ett (utöver två) område måste fysioterapeuten ange vilket tidigare område hen vill avveckla. Tolkningen görs utifrån kravet på klinisk kompetens motsvarande två års erfarenhet (100%) inom området de senaste fem åren.

4. Ansökan

OBSERVERA: Samtliga ansökningshandlingar ska vara på svenska språket.
Kopior ska vara vidimerade.

Ansökan ska innehålla	Bilagt ja/nej
Legitimationsbevis	
Grundkrav teoretisk kompetens: Sammanställning av utbildningar/kurser som åberopas i ansökan. För varje högskolekurs ska det biläggas; kursplan, litteraturlista och studiehandledning. För övriga kurser ska kursmål, innehåll och omfattning biläggas.	
Motivering till varför alla de utbildningar /kurser som åberopas är adekvata och eller har tydlig klinisk koppling till det område den sökande avser att söka inom.	
Grundkrav klinisk kompetens: intyg från arbetsgivare där omfattning av tjänstgöringsgrad i <i>heltid</i> (till exempel sex månaders halvtidstjänstgöring blir tre månaders heltidstjänstgöring) anges.	
Ladok-utdrag • (komplett utdrag inkl grundutbildning)	
Betyg och intyg från icke högskolegrundande utbildningar/kurser där det framgår att den sökande är godkänd på examinationen (om sådan förekommit)	
Specialistbevis/certifikat (om det innehas och åberopas) och motivering till varför denna utbildning är adekvat för aktuellt område den sökande avser att söka inom.	
Magisterexamensbevis (om det innehas och åberopas). Här specificeras då vilka av kurserna som åberopas att användas under grundkrav teoretisk kompetens och motiv till det.	
Masterexamensbevis (om det innehas och åberopas) Här specificeras då vilka av kurserna som åberopas att användas under grundkrav teoretisk kompetens och motiv till det.	

- *Ladok är ett nationellt system för studieadministration inom högre utbildning i Sverige.*